

Όμιλία του προέδρου του Συλλόγου κ. Κ. Μάντη

Αιδεσιμότατοι, αγαπητοί συγχωριανοί,

Ο Σύλλογος μας συνεχίζοντας τις εκδηλώσεις, που καθιέρωσε, να γίνονται στο χωριό τις παραμονές του πανηγυριού, αποφάσισε στη σημερινή εκδήλωση, να τιμήσει δύο αξεχαστους συμπατριώτες μας, που προσέφεραν πολλά στο χωριό μας και τους χωριανούς μας, τους αείμνηστους Κων/νο Γιάνναρη και Ιωάννη Μαύρο.

Αποφασίσαμε, να τιμάμε και να προβάλλουμε το έργο όρισμένων συγχωριανών μας, γιατί είναι καθήκον μας να τιμούμε όσους εργάστηκαν για την πρόοδο και την προκοπή του χωριού μας και να προβάλλουμε το έργο τους και την προσφορά τους σαν παράδειγμα για μίμηση.

Ζητώ συν γνώμη απ' την άρχη, αν τα στοιχεία, που θα παρουσιάσω, για τη ζωή και τη δράση τους δεν είναι πλήρη.

Δεν στάθηκε δυνατό να συγκεντρώσω περισσότερα εκτός απ' αυτά, στα οποία θα αναφερθώ.

Ο Κων/νος Γιάνναρης γεννήθηκε στο χωριό το 1892 και πέθανε στην Αμερική το 1970.

Γονείς του ήταν ο Γεώργιος και η Μαρία Γιάνναρη.

Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας, και το έτος 1916, σε ηλικία 17 ετών έφυγε για την Αμερική.

Αφού έμεινε εκεί 3—4 χρόνια ξαναγυρίζει στην πατρίδα μας για να υπηρετήσει τη στρατιωτική του θητεία.

Μετά το τέλος της στρατιωτικής θητείας του αναχωρεί και πάλι για την Αμερική και παραμένει μέχρι και του θανάτου του. Πολλές φορές ταξιδεύει στην πατρίδα, για να επισκεφτεί το χωριό του, τους συγγενείς και τους συγχωριανούς του.

Παντρεύτηκε το 1924 στην Αμερική την Ακριβή Μακρή, κόρη Συνταγματάρχη απ' την Κεφαλονιά, με την οποία απέκτησε 3 αγόρια και 3 κορίτσια, όλα στη ζωή, εκτός ενός αγοριού, που πέθανε πολύ νέος.

Στην Αμερική σταδιακά άρση σαν επαγγελματίας.

Ήταν καλός οικογενειάρχης και εξαιρετικός χαρακτήρας.

Δεν έχασε ούτε στιγμή το χωριό και τους χωριανούς μας.

Υπήρξε ιδρυτικό μέλος του Συλλόγου «Η ΔΕΞΑΜΕΝΗ», που συγκέντρωνε χρήματα για την κατασκευή του υδραγωγείου του χωριού μας.

Με την ευκαιρία αυτή θέλω να αναφερθώ και πάλι στα μέλη του Συλλόγου αυτού, που με θυσίες πολλές μας έφεραν το νερό. Είναι οι αείμνηστοι:

Δ. Σ. Ζαρκάδας, Α. Δ. Μέμμος, Ι. Γ. Λαζοδήμος, Χ. Κ. Μασγάλας, Ν. Σ. Κρανιάς, Α. Χ. Μασγάλας, Δ. Ι. Σπανός, Χ. Γ. Μπουραζέρης κ.λπ.

Σκοπεύουμε για όλους αυτούς και για όσους άλλους πρόσφεραν υπηρεσίες στο χωριό μας, να πραγματοποιήσουμε στο μέλλον ανάλογη εκδήλωση.

Και επανέρχομαι στον Κ. Γιάνναρη.

Γίνεται μέλος της επιτροπής για

την ανακαίνιση του Ίερού Ναού μας και προσφέρει αρκετά χρήματα.

Διατέλεσε για πολλά χρόνια Πρόεδρος του Συλλόγου Νεοχωριτών—Αμερικής.

Επί προεδρίας του συγκεντρώθηκε το ποσόν των 8.500 δολλαρίων, για την ύδρευση του χωριού. Αργότερα πάλι, επί προεδρίας του, συγκεντρώθηκε το ποσό των 14.000 δολλαρίων για την κατασκευή του άμαξιτου δρόμου Ψηλού Σταυρού—Νεοχωριού. Ο ίδιος προσφέρει σαν πρώτη δόση για το παραπάνω έργο το ποσό των 1.100 δολλαρίων.

Για την ανέγερση του νέου διδακτηρίου και την εγκατάσταση του Δημοτικού Σχολείου (αγορά οικοπέδου, ανέγερση κ.λπ.) διαθέτει το ποσό των 550 δολλαρίων. Άλλοι δωρητές για την ανέγερση του Σχολείου είναι οι:

	Δολλάρια
Σ. Γ. Γιάνναρης	400
Ι. Γ. Μαύρος	400
Ν. Ε. Μαύρος	400
Κ. Δ. Μέμμος	150
Ι. Κ. Καραγιάννης	75
Γ. Ι. Λαζοδήμος	75
Γ. Δ. Παπουτσής	75
Χ. Δ. Φούρλας	75

Σύνολο 2.200

Ένα απ' τα προσωπικά του έργα είναι το Κοινοτικό Κατάστημα, που αναγέρθηκε με δικές του δαπάνες.

Για την ανέγερσή του διέθεσε το ποσό των 1.500 δολλαρίων. Το Κοινοτικό Κατάστημα παραδόθηκε έτοιμο απ' τον έντολοδοχο του κ. Χρ. Παπανικολάου στις 25.3.1959.

Στο κτίριο αυτό στεγάστηκαν τα γραφεία της Κοινότητας, το Τηλεφωνείο, το Ταχυδρομείο και η Κοινοτική Βιβλιοθήκη, για την επίπλω-

ση της οποίας διέθεσε πολλά χρήματα.

Μέχρι το 1959, που παραδόθηκε το Κοινοτικό Κατάστημα, η Κοινότητα δεν είχε δικό της γραφείο, τα δέ βιβλία και το Αρχείο της μεταφερόταν από μαγαζί σε μαγαζί και από σπίτι σε σπίτι.

Με δικά του χρήματα αποζημιώνει το σπίτι του Τηλιγάδα και το μέρος αυτό γίνεται Κοινοτικός χώρος και η πλατεία παίρνει άλλη όψη.

Διαθέτει το ποσό των 4.000 δολλαρίων για την διάνοιξη της άμαξιτης οδού Νεοχωριού—Αράχωδας και συνδέονται οι δυο Κοινότητες.

Άλλ' αυτή η σύνδεση προσέκρουσε σε εμπόδια, σε παραξηγήσεις και ταιριασμούς τις δυο Κοινότητες για αρκετά χρόνια. Στο τέλος όμως επικράτησε η λογική και ο δρόμος που ονειρεύτηκε και για τον οποίο δαπάνησε σεβαστό χρηματικό ποσό ο αείμνηστος Κ. Γιάνναρης, άνοιξε πρό 3 μηνών και άρχισε πλέον η επικοινωνία.

Εκτός απ' όσα αναφέραμε παραπάνω ο αείμνηστος Κ. Γιάνναρης ένισχυε το Φιλόπρωχο ταμείο του χωριού μας, βραβεύει μαθητές του Δημοτικού Σχολείου, δωρίζει στην Εκκλησία του χωριού μας το 1938 οκτώ άσημένα καντήλια στη μνήμη του γιού του Παναγιώτη και τα οποία βρίσκονται μπροστά στις Αγίες εικόνες του τέμπλου.

Όσο βρίσκεται στη ζωή ενισχύει ήθικα και οικονομικά κάθε προσπάθεια για την πρόοδο του χωριού μας και κάθε κοινωνική εργασία.

Άλλα και μετά το θάνατό του, έχει σκεφθεί, να δοθήσει το χωριό μας.

Αφήνει με διαθήκη του 1.000

● Συνέχεια στην 2η Σελίδα

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Το καλοκαίρι πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω εκδηλώσεις του Συλλόγου μας:

● Στις 18.8.1978 τελέσαμε λειτουργία στο Ξωκλήσι των Αγίων Αποστόλων.

Χρόνια και χρόνια είχαμε να λειτουργηθούμε οι περισσότεροι από μας στο γραφικό εκκλησάκι του Χωριού μας, που κυριολεκτικά είναι κρυμμένο μέσα στην πρασινάδα του δάσους.

Δεν το δρῆκαμε όπως το ξέραμε. Ήτανε αλλαγμένο.

Εκείνο που θύμιζε το παλιό Ξωκλήσι ήταν μόνο το πλακόστρωτο δάπεδό του.

Η ευλάβεια των συγχωριανών μας—ντόπιων και ξενιτεμένων—το ανακαίνισε κι αυτό, όπως όλα τα Ξωκλήσια του Χωριού μας.

Οι εξωτερικοί τοίχοι έχουν επιχρισθεί με άμμοκοκκίαμα, το τέμπλο έχει αντικατασταθεί και νέες εικόνες πήραν τη θέση των παλιών.

Πάντως η λειτουργία ήταν κατανυκτική.

Μετά τη Θεία λειτουργία εκδράμαμε στο «Γύφτου τη δρύση», που περάσαμε όλη τη μέρα κάτω απ' το

δροςερδ Ίσκιο των Ελατιών.

● Στις 20.8.1978 τελέσαμε στον Ίερό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου λειτουργία με άρτοκλασία.

Το απόγευμα της ίδιας μέρας στην αίθουσα του Σχολείου έγινε εκδήλωση προς τιμή των αείμνηστων συγχωριανών μας Κων. Γιάνναρη και Ιωάν. Μαύρου.

Για τη ζωή και το έργο τους μίλησε ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Κ. Μάντης.

(Η όμιλία του δημοσιεύεται σ' άλλη στήλη).

● Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας έστειλε στις 27.8.1978 στο Σύλλογο Νεοχωριτών Αμερικής, με την ευκαιρία του πανηγυριού τους, το παρακάτω τηλεγράφημα:

ΣΥΛΛΟΓΟ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ
623 ELM TERRACE ST.
YORK PA

Χρόνια πολλά και καλή διδασκαλία.

Σύλλογος Νεοχωριτών—Αθήνας.

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Στ' αγαπημένο μου χωριό χαρές πάντα και γέλια, στ' αλώνια τραγουδούν φωνές, ξεφάντωμα στ' άμπέλια...

Θα αφήσω το γένμα της παιδικής μου μνήμης να ξετυλιχτεί και να μάς αφηγηθεί ό,τι θυμάται ή άκουσε για το θέρισμα και τον Τρύγο του Χωριού μας.

Και το θέρισμα και ο τρύγος είναι βιαστικές δουλειές και σημαίνουν πλήρη και πολύ άπασχόληση της φαμελιάς και όλων των συγχωριανών, ρήμαζε το χωριό και γι' αυτό ακούγαμε ταχτικά να λένε «Θέρος - τρύγος - πόλεμος».

Τις μέρες του Θερισμού—που δίνει και παίρνει το λιοπύρι—στα ξεχωράφια παίρνουν μαζί τους γίδες, κακάβια, βαρέλα με νερό και όλο το χρειαζόμενο νοικοκυριό. Στήνουν το νυκοκυριό κάτω από 'να δροςερδ δέντρο ή στο καλύδι, άμα υπάρχει και ξεκινάει το θέρισμα με τα δρεπάνια των θεριστάδων. Οι θεριστάδες είναι άνδρες και γυναίκες, οι όποιοι τραγουδάνε χαρούμενα τραγούδια και συνάμα δένουν το θερισμένο στάρι σε χειρόβολα. Η δουλειά αυτή κράταγε μια ή δυο βδομάδες, ώσπου να θυμωναστεί, να άλωνιστεί, να λιχνιστεί και να ξε-

κουραστεί. Το άλωνισμα γίνεται στ' αλώνια τα πέτρινα ή σε κανένα χωματένιο πρόχειρο αλώνι. Αξέχαστα αλώνια ήταν του Αϊ - Γιάννη στο μπάτου απ' το χωριό, στα Μπαλαφτείκα, στο Λοηνάσιου στην Παληόγourna, στα Καλαθείκα, στο Παληονέχωρο, στις γκορτσιές κι άλλο. Τα αλώνια είναι στρωμένα με πέτρες κατά ώρισμένη τεχνική, στη μέση έχε το στρίγρο, όπου δένονται τα μολάρια ή τα γαϊδούρια ή τα βόδια που άλωνίζουν το σιτάρι. Στο στρίγρο κάθεται ο άλωνιστής με το καμουτσίκι που καθοδηγεί τα ζώα γύρω - γύρω στο άλωνι. Με το δίκρανο οι απόξω μαζεύουν το σιτάρι προς το κέντρο του άλωνιού. Το βραδάκι άρχίζει το λίκνισμα με τα φκυάρια. Αχ! λένε όλοι: να φύσai να σκουθούμι, γιατί έχουμι πουλλές δ' λειές, πουτίσματα κ. ά.

Τη νύχτα κοιμούνται στ' αλώνια, για να φυλάνε το στάρι ή μήπως φυσήσει αεράκι να το λιχνίσουν. Λέγεται, ότι στ' αλώνια, έχουν ακούσει νεράιδες, να χορεύουν κι άλλα φαντάσματα. Μετά το λίκνισμα ακολουθεί το τελικό καθάρισμα με το ρημόνι, κι έτσι είναι έτοιμο για το μύλο, να βγει το καθαρίο ψωμί. Από

● Συνέχεια στην 3 Σελίδα

ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΣΤΑ ΠΑΛΙΑ

Ήταν παλιά συνήθεια στο Χωριό, του πανηγυριού και της Αγάπης το χορό να τον «κινάει» ο παπάς «για το καλό».

Όταν πανόταν ο χορός, πρώτος τον έφερνε ο παπάς, χορεύοντας λεβέντικα «στα τρία» το κλέφτικο τραγούδι «Του Ντελλή παπα...», που τραγουδούσαν όλοι μαζί οι χορευτές ή μιά οι άντρες από δω, την άλλη οι γυναίκες από κεϊ.

Κι όταν το τραγούδι τελειωνε, εύχόταν ο παπάς τους χωριανούς κι αποχωρούσε απ' το χορό.

Έπανε το πεζούλι «κι έκανε κά-ζι» μαζί με άλλους «προεστούς».

Και ο χορός κρατούσε.

Κι αυτό το έθιμο έρχότανε από παλιά, και βάσταζε, όσο ήταν ο Παπαλέξης στη ζωή.

Οι παλιό παλιο θυμούνται με συγκί-

νηση, «να ξεκινάει» το χορό τέτοιες χρονιάρες μέρες.

Οι διάδοχοί του δεν κράτησαν το έθιμο.

Ίσως τα χρόνια, που περάσαμε, να ήταν δύσκολα και ποιός ρωτούσε για χορό...

Ίσως και να μη γράφουν τα χαρτιά της Εκκλησίας, να ξεκινάνε οι παπάδες γλέντια και πανηγύρια...

Μπορεί στο κάτω κάτω και να μην ξέρανε χορό...

Τ' άφησαν λοιπόν να ξεχαστεί.

Ο Διάκος φέτος το ξαναζωντάνεψε!

Στο πανηγύρι έσυρε πρώτος το χορό με κείνο το ίδιο το παλιό λεβέντικο τραγούδι, που οι λεβίτες του Χωριού άνοιγαν το γλέντι του πανηγυριού και της Λαμπρής:

«Μικρός μπήκε στα γράμματα, μωρ' του Ντελλή παπα.
Γιέμ μικρός στα πανακίδια.
Του παπα Ντελλή λεβέντης.
Και τώρα στα γεράματα μωρ' του Ντελλή παπα.
Γιέμ σηκώθη πάει κλέφτης
Του Ντελλή παπα λεβέντης.
.....

Όλοι χαρήκαμε μ' αυτή του την πρωτοβουλία και τη χειροκροτήσαμε όρθοί.

Οι νιοί με έκπληξη και θαυμασμό, για κάτι που βλέπανε πρώτη φορά κι οι γέροι με συγκίνηση, γιατί ξανάζωναν παλιές κι αξέχαστες ημέρες.

Ρωτήσαμε πολλούς συγχωριανούς μας, γυναίκες κι άντρες, γέρους και νιούς, για να μάς πουν τη γνώμη τους, για το ξαναζωντάνεμα του έ-

● Συνέχεια στην 3 Σελίδα

Κοινωνική Ζωή

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η κ. Φρόσω Ν. Μασγάλα γέννησε αγοράκι.
Η κ. Μαρία Παλαιομήτρου του Ί. γέννησε αγοράκι.
Η κ. Δήμητρα Αθ. Καλαθά γέννησε αγοράκι.
Η κ. Όλγα Μυζήθρα γέννησε κοριτσάκι.
Η κ. Εύαγγελία Κοτσώνη γέννησε κοριτσάκι.
Στους εύτυχεις γονείς πολλές ευχές.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Βασίλειο ονόμασε το γιό του κ. και της κ. Χρήστου Φούρλα ή δ. Εύαγγελία Κανέλλου, που τον βάπτισε στην Αθήνα στις 11 Ιουλίου 1978.
Παναγιώτη ονόμασε το γιό του κ. και της κ. Βασιλείου Λαζοδήμου ή κ. Μαρία Α. Παλαιομήτρου.
Σωκράτη ονόμασε το γιό του κ. και της κ. Παππά ή κ. Νίκη Κούρλου.
Σταύρο ονόμασε το γιό του κ. και της κ. Νικ. Μασγάλα ή κ. Αθαν. Ζαρκάδας, που τον βάπτισε στο Νε-
χώρι στις 30 Οκτωβρίου.
Δημήτρη ονόμασε το γιό του κ. και της κ. Γ. Πανάγου ή κ. Χαρα-
λαμπόπουλος.
Βάπτισαν και τα δύο τους παιδιά ο κ. και η κ. Θωμά Μασγάλα. Νικόλαο ονόμασε το αγόρι ο κ. Χρί-
στος Κρανιάς. Το κοριτσάκι πήρε το όνομα Μάρθα.
Ευχόμαστε να ζήσουν τα καινούργια ονόματα.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Υπόσχεση γάμου έδωσαν ο κ. Απόστολος Τσιτσιμπέλης και η δ. Σαπφώ Γαλανάκη.
Υπόσχεση γάμου έδωσαν ο κ. Αλέξανδρος Παπαλέξης με τη δ. Όλγα Βασιλογιάννη.
Αρραβωνιάστηκε στην Αμερική ο κ. Γεώργιος Μ. Καλαθάς με τη δ. Λαμπρινή Δ. Λαίνα.
Τους ευχόμαστε καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

Στις 30.7.78 παντρεύτηκαν στο Χρυσόβερι Μεσολογγίου ο κ. Δημήτριος Παλαιομήτρος και η δ. Λούλα Τσίνα.
Στις 23.9.78 στεφανώθηκαν στην Πάτρα ο κ. Ιωάννης Κ. Σβούκας και η δ. Ξανθή Πήττα.
Την 1.10.78 παντρεύτηκαν στην Αθήνα η δ. Μαρία Χαρμαντζή και ο κ. Χρήστος Παπαθανασίου.
Στις 14.10.78 παντρεύτηκαν στην Αθήνα η δ. Δήμητρα Φούρλα και ο κ. Δημήτριος Τσόλας.
Στην Αμερική και στις 20.8.78 στεφανώθηκαν η δ. Αικατερίνη Ί. Σπανού και ο κ. Ιωάννης Ντουλκέ-
ρης.
Στους εύτυχισμένους νεόνυμφους ευχόμαστε βίο ανθόσπαρτο.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

Η δ. Ξένη Κουβελά φυσικοθεραπεύτρια, διορίστηκε στο Νοσοκομείο «ΣΩΤΗΡΙΑ».
Της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Πέτυχαν στις άνωτατες σχολές οι παρακάτω συγχωριανοί μας:

1) Ο κ. Γεώργιος Κ. Λειβαδίτης

στην Σχολή Ίκάρων και στη Φυσικομαθηματική Σχολή Θεσ/νίκης.
2) Ο κ. Εύαγγελος Κ. Χαρμαντζής στην Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών και
3) Η δ. Μαγδαληνή Γ. Λαζοδήμου στη Φυσικομαθηματική Σχολή Ίωαννίνων.
4) Ο κ. Ιωάννης Γ. Γιάνναρης γράφτηκε στην Παιδαγωγική Ακαδημία Ρόδου.
Τους συγχαίρουμε και τους ευχόμαστε καλή πρόοδο.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθαναν στο χωριό μας ο Ιωάννης Κοπάνης και η Εύαγγελία Αθ. Πλά-
κα.
Στην Αθήνα πέθανε ο Ιωάννης Βλάχος.
Στην Αμερική πέθανε ο Χρήστος Λόης.
Στους δικούς τους εκφράζουμε θερμά συλλυπητήρια.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Αισθάνομαι την υποχρέωση, να εκφράσω, και από τις στήλες του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ», τις άπειρες ευχαριστίες μου στο Διοικητικό Συμβούλιο και σ' όλα τα μέλη του Συλλόγου μας, για την ήθικη και υλική βοήθειά τους.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ «ΝΕΧΩΡΙΤΗ»

Για την έκδοση της Εφημερίδας μας λάβαμε τα παρακάτω ποσά:

ΑΠΟ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ

	Δρχ.
Καρκαντζού Λαμπρινή	300
Πλάκας Γιώργιος	50
Σκεπαριδά Έλενη	150
Βλάχος Ιωάννης	300
Μαζιάς Γεώργιος	100
Ζαρκάδας Αθανάσιος	180
Διάκονος Μασγάλας Νικόλ.	200
Μαζιάς Νικόλαος	200
Χαρμαντζής Εύαγγελος	150
Κρανιάς Απόστολος	200
Μαύρου Άγλαϊα	100
Δασκαλάκης Γεώργιος	300
Καλαθάς Γεώργιος	300
Καρανδρίκας Νικόλαος	500
Στραβοδήμου Μαρία	400
Φούρλας Κων/νος	320
Παπανικολάου Χρήστος	500
Παπακώστας Αντώνιος	300
Αλπογιάννης Γεώργιος	650
Πλάκας Χρήστος	200
Παπαλέξης Αντώνιος	500

ΑΠ' ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

	Δολ.
Πλάκας Δημήτριος	20
Χαρμαντζής Γεώργιος	20
Καλαθάς Χρήστος	20
Μάλλιος Δημήτριος	20
Καρανδρίκας Κων/νος του Ν.	20
Λαζοδήμος Δημήτριος	10
Καλαθάς Ιωάννης του Θ.	20
Ντούζος Γρηγόριος	10
Πατερέκας Θεόδωρ.	20

	Δρχ.
Μάλλιος Ιωάννης του Ν.	1140
Μάλλιος Κων/νος του Ν.	1000
Γιάνναρης Γεώργιος του Απ.	1000
Μπαζιώνης Ιωάννης	300
Κος & Κα Δήμου Βασιλείου	500
Καλαθά Τασία του Νικ.	150

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Για τους σκοπούς του Συλλόγου

ΑΦΙΞΕΙΣ — ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Ήρθαν απ' την Αμερική και άφου έμειναν για λίγο στην πατρίδα ανα-
χώρησαν και πάλι.

Ο κ. και η κ. Ιωάννου Ν. Μάλ-
λιου.
Ο κ. και η κ. Κων/νου Ν. Μάλ-
λιου.
Ο κ. Χρήστος Καλαθάς.
Ο κ. Κων/νος Καρανδρίκας του Ν.
Η κ. Γιώτα Γ. Πανάγου με την
κόρη της.
Ο κ. και η κ. Βασιλείου Δήμου.
Ο κ. και η κ. Μιχαήλ Δημοπού-
λου με τα παιδιά τους.
Ο κ. Δημήτριος Λαζοδήμος.
Ο κ. και η κ. Βασιλείου Λαζο-
δήμου.
Ο κ. και η κ. Νικολάου Γιάνναρη
με τα παιδιά τους.
Ο κ. Γεώργιος Γιάνναρης με την
κόρη του.
Οι αδελφοί Δημήτριος και Βασι-
λείος Ί. Ζάχου.
Ο κ. και η κ. Δημητρίου Πα-
παυτοσή.
Ο κ. και η κ. Γεωργίου Χαρμαντζή
με τα παιδιά τους.
Ο κ. και η κ. Ιωάννου Θ. Καλα-
θά με τη κόρη τους.
Ο κ. και η κ. Ιωάννου Ν. Καρα-
γιάννη.
Ο κ. και η κ. Ιωάννου Μαρού-
δα.
Ο κ. και η κ. Αθανασίου Γ. Σγά-
για.
Ο κ. και η κ. Δημητρίου Πλάκα
με τα παιδιά τους.
Ο κ. Γεώργιος Πλάκας με το γιό
του.
Ο κ. και η κ. Ιωάννου Μπαζιώ-
νη με τα παιδιά τους.
Η κ. Εύαγγελία Χρ Κοπάνη.
Η δ. Μαρία Κανέλλου.
Ο κ. Γεώργιος Μ. Καλαθάς.
Ο κ. Κων/νος Μ. Καλαθάς.
Ο κ. και η κ. Αντωνίου Παλαιο-
μήτρου.
Ο κ. Δημήτριος Παλαιομήτρος.
Η κ. Μαρία Ί. Πανάγου με τα
παιδιά της.
Η κ. Ειρήνη Κολοκυθά με τις κό-
ρες της.
Η κ. Άννα Χαρμαντζή.
Η κ. Γιαννούλα Αυγέρη.
Η κ. Αθηνά Δ. Μάλλιου.
Η κ. Βασιλική Ι. Μάλλιου.
Η κ. Εύδοκία Δ. Μάλλιου με τα
παιδιά της.
Η κ. Μάνθα Κωτσάλου.
Η κ. Τασία Ν. Καλαθά με την
κόρη της.
Ο κ. και η κ. Καραγιώργου.
Η κ. Καλλιόπη Όρλώφ.
Η κ. Εύαγγελία Κοτσώνη.
Οι αδελφοί Θεόδωρου Πατερέκα
και η αδελφή τους Ρόζα Πατερέκα.
Ο κ. και η κ. Γεωργίου Ζηνέλη.
Ήρθαν για μόνιμη εγκατάσταση:
Ο κ. και η κ. Γεωργίου Μάλλιου
και ο κ. και η κ. Αριστείδου Ί. Κα-
λαθά.
Έπστρεψε απ' την Αμερική η κ.
Γιαννούλα Ίωάν. Λειβαδίτη.
Ανεχώρησε για την Αμερική ο κ.
και η κ. Δημ. Ντούζου.
Ήρθε απ' την Αμερική ο κ. Χρή-
στος Αλπογιάννης.

μας λάβαμε τα παρακάτω ποσά:

ΑΠ' ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

	Δρχ.
Παπουτοσή Δημήτριος του Κ.	2000
Μάλλιος Ιωάννης του Ν.	1000
Γιάνναρης Νικόλαος του Απ.	1000

ΑΠ' ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ

Γιάνναρης Στέφανος 2000

Όμιλία του προέδρου του Συλ. κ. Κ. Μάντη

● Συνέχεια από την 1η σελίδα.

δολ. στον Ίερό Ναός μας, τα ό-
ποια και εισπράχτηκαν. Αφ'ηνε
1.000 δολ. στο Δημ. Σχολείο και 1.
000 δολ. στην Κοινότητα. Στην
Κοινότητα αφήνει ακόμη το 20%
της ατομικής του περιουσίας.
'Αλλ' η Κοινότητα και το Σχολείο
δεν εισέπραξαν τα ποσά αυτά λόγω
νομικών κωλυμάτων.
'Η μεγάλη προσφορά του προς
την γεννέτειρά του αναγκάζει τον
Γεν. πρόξενο της Ελλάδος στην Ν.
'Υόρκη να του άπονεύει εκ μέρους
της 'Ελληνικής Κυβερνήσεως ανά-
λογο παράσημο.
Το 'Εθνικό 'Ιδρυμα της 'Ελλά-
δος (τότε Βασιλικό) τον βραβεύει
για τη μεγάλη του προσφορά προς
το χωριό του.
Αυτός υπήρξε ο άειμνηστος Κ.
Γιάνναρης, δηλαδή άνθρωπος με θα-
βαιά αγάπη προς την Πατρίδα του
και τους συγχωριανούς του. Τόση
ήταν η αγάπη του προς το χωριό,
άφου και τυφλός ακόμη και ανά-
πηρος δεν έπαυε να το επισκέπτε-
ται, για να ζει, να αισθάνεται και
να άπολαμβάνει με τις άλλες άσθε-
νικές αισθήσεις του τον τόπο που

τόν γέννησε, το αγαπημένο του ΝΕ-
ΧΩΡΙ.

Αιώνια του ή μνήμη.

Εκτός όμως απ'τόν άειμνηστο Κ.
Γιάνναρη, και ένας άλλος έκλεκτος
χωριανός μας, ο άειμνηστος Ίωάν-
νης Μαύρος πρόσφερε πολλά στο
χωριό μας και τους χωριανούς μας.
Ο Ίωάννης Μαύρος γεννήθηκε
στο χωριό μας το 1893 και πέθα-
νε στην Αμερική το 1959.

Παντρεύτηκε την Άγλαϊα Μαύ-
ρου το γένος Γεωργίου Γεωργαντά.
Αφού τελείωσε το Δημοτικό, σε
ήλικία 12 ετών ταξιδεύει στη Ρου-
μανία, όπου εργάζεται μαζί με τον
πατέρα του περίπου 10 χρόνια.

Επανέρχεται στην Ελλάδα για
να υπηρετήσει τη στρατιωτική του
θητεία. Παίρνει μέρος στον πρώτο
παγκόσμιο πόλεμο σαν λοχίας του
'Ελληνικού στρατού.

Το 1920 φεύγει για την Αμερι-
κή κι άρχίζει τον άγώνα στην ξέ-
νη χώρα, για να ζήσει μια καλύτε-
ρη ζωή.

Το 1925 επισκέπτεται για λίγο
το χωριό μας και επιστρέφει στην

● Συνέχεια στην 4η Σελίδα

ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ ΜΟΥ

Από πολύ καιρό ή μητέρα μου
μου έλεγε!

—Όταν τελειώσεις το Σχολείο
σου, το καλοκαίρι, θα πάμε στο Χω-
ριό της γιαγιάς.

Ήρθαν οι ξετάσεις.

Με χαρά λοιπόν και ικανοποίηση
απ' όλους τους κόπους της χρονιάς
οι γονείς μου για να με ευχαριστή-
σουν και να με ξεκουράσουν, μου εί-
παν:

—Τώρα θα πάμε στο Χωριό.

Ήρθε λοιπόν ήμέρα για το ξεκι-
νημα.

Δέν έδλεπα την ώρα να φτάσω
στο Χωριό, που άντηχούσε πολλά

χρόνια στ' αϊτιά μου από τα λόγια
της γιαγιάς και της μητέρας μου.
Μιά Παρασκευή λοιπόν, ξεκινήσαμε
από την Πάτρα πρωί - πρωί και
φτάσαμε στη Ναύπακτο.

Εκεί ήρθε ένα λεωφορείο, κατάλ-
ηλο για τα όρεινά και μάς πήρε.
'Η διαδρομή ήταν πολύ εύχάρι-
στη. Όλα τα κοίταγα με περιέρ-
γεια και μ' ένθουσιασμό, γιατί πρώ-
τη φορά στη ζωή μου έδλεπα τόσα
άξιόλογα πράγματα.

Περάσαμε αρκετά χωριουδάκια,
που το ένα ήταν ωραιότερο από το
άλλο. Όλα τα περιτριγύριζαν όλο-
πράσινα δάση.

Προχωρήσαμε αρκετά χιλιόμετρα
μές την όμορφη φύση και σε μια
στιγμή άντικρύσαμε ένα καθάριο
διαμάντι, που ήταν κρυμμένο στην
άπέναντι πλαγιά του βουνού.

Αναρρωτιόμουν: Ποιό είναι αΰ-
τό το διαμάντακι;

Γύρισα προς τη μητέρα μου και
τη ρώτησα:

—Μαμά, ποιό είναι αυτό το Χω-
ριό;

—Είναι το Νεοχώριο Ναυπακτί-
ας, που θα μείνουμε, μου άπάντη-
σε.

Σε λίγο φτάσαμε στο Χωριό.

Σταματήσαμε κάτω από ένα γε-
ρο — πλάτανο.

Στην κορυφή του Χωριού ήταν ή
'Εκκλησία.

Περπατούσα σιγά - σιγά ώσπου
έφτασα στην 'Εκκλησία.

Απ' εκεί άντίκρισα όλον τον 'Ε-
πίγειο Παράδεισο του Χωριού.

Εκείνο που μου έκαμε τη μεγα-
λύτερη έντύπωση, ήταν τα έλατα,
που χάριζαν το όξυγόνο τους στην
φύση.

Όλα αυτά θα μου μείνουν άξέ-
χαστα για όλη μου τη ζωή.

Προσεύχομαι, να δίνει ο Θεός ύ-
γεία σ' όλους τους ανθρώπους του
Χωριού, για να μπορούν να άπολαμ-
βάνουν τα πλούσια άγαθά της φύ-
σης.

Σε λίγες μέρες θ' άποχωριστώ
αυτό το Χωριό.

Η εικόνα του όμωσ θα μείνει για
πάντα άνεξίτηλη στη μνήμη μου.

Ιωάννης Παναγιωτέλης.

Ένας έντεκάχρονος επισκέπτης του
χωριού.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Στο προηγούμενο φύλλο της 'Ε-
φημερίδας μας δόθηκαν λάθος τα
ποσά, που ένέκρινε ο Ύπουργός των
'Εσωτερικών κ. Στράτος για το Χω-
ριό μας.

Τα πραγματικά ποσά είναι:
50.000 για τη βελτίωση του Ύδρα-
γωγείου μας και
50.000 για τη βελτίωση του έσω-
τερικού οδικού δικτύου του Χωριού
μας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Πολλοί συγχωριανοί μας διαμαρ-
τύρονται, γιατί δε λαβαίνουν την
'Εφημερίδα μας.

Ο Σύλλογός μας στέλνει σ' ό-
λους τους χωριανούς μας το «ΝΕ-
ΧΩΡΙΤΗ» χωρίς διάκριση.

Όσοι δέν την παίρνουν, παρακα-
λούνται, να μάς γνωρίσουν τη Δ)ση
κατοικίας τους, γιατί αυτή που έ-
χουμε ίσως να μην είναι ή πραγμα-
τική.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Από 1ης Δεκεμβρίου 1978 ή δι-
εύθυνση της κατοικίας μου θα είναι:
'Ερυθρού Σταυρού 1 και Πανιωνίου,
Καισαριανή

Τηλέφωνα:

Οικίας 737.557 και
Γαφείου 7654.441

ΚΩΝ)ΤΙΝΟΣ ΜΑΝΤΗΣ

ΟΙ ΓΕΝΙΑ ΤΩΝ ΕΩΤΙΚΩΝ

● Συνέχεια απ' το προηγούμενο

‘Ακούς ντροπή από θηλ'κό! Στόν άντρα κατακάβαλα! ‘Οχι άλλο! ‘Αλλά τι καρτερεί κανένας απ' τη Λάμια, γιατί ή λάμια ήτανε. Δεν έβγαλε άνάσα. ‘Ηξερε πώς άμα μίλαγε, θά του ‘παίρνε την κρίση.

Τινάχτηκε μια δυό βολές. μπάς την πετάξει από πάνω του, μά που...

Θηλύκωσε τὰ πόδια της, που λές στη μέση του, έδεσε και τὰ χέρια της τριγύρω στο λαιμό του δλόσφιχτα, και που νά ξεκολλήσει. Χαζίρι θά τον έπνιγε.

Στό σπίτι θά σέ φκιάσω, είπε μέσα του, με τὸ λιβάνι και τὸ σκρούμπο. Και τράβηξε ίσια για τὸ κονάκι.

Είδε κι έπαθε ὁ άνθρωπος ὅσο νά φτάσει. Τὸν έκοψε κρύος ιδρώτας απ' τὸ φόρτωμα. Μολύβι ασήκωτο ήτανε ὁ δαίμονας!

Σάν έφτασε στο σπίτι, βρίσκει τὴν πόρτα σφαλιστή.

Τὴν είχε μανταλώσει ἀποβραδὶς ἡ Γιώργαινα. Χτυπάει... Ξαναχτυπάει... Τίποτα. ‘Ηταν ἡ καμένη πάνω στο πρωτούπνι και δὲν τὸν άκουσε. Βρόντησε... Ξαναβρόντησε... ‘Απάντηση καμία. ‘Αλλο κοντά δὲ δάσταξε και φώναξε.

—Κατερίνη... Μωρή Κατερίνη... ‘Ανοιξε, μωρή, και μ' έφαγε ἀπόψε ἡ Λάμια!

Αὐτὸ ήταν... Πήδησε τὸ στοιχειὸ και χάθηκε. ‘Ακουσε κι ἡ γυναίκα του.

‘Ανοιξε μά ήτανε πιά άργά.

‘Η Λάμια τὸν έ'λοπήρε.

Σά μπήκε μέσα, τὴς μολόγησε για τὸ κακὸ που έπαθε. Τὸν ξόρκισε αὐτή, τὸν ξαναξόρκισε, πήρε παπὰ τὸν διάδασε. Μά δὲ βαριέσαι...

‘Αντεσε ὁ άνθρωπος βαριά κι έπεσε νά πεθάνει. Κι οὔτε ματασηκώθηκε.

‘Ελιωσε άγάλι άγάλι, ὥσπου μια μέρα έσθισε.

Κι ὕστερα σου λένε πὼς δὲν ὑπάρχει τίποτα.

Πές νά φυλάει ὁ Θεός...

ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ

Κάθε Χωριὸ έχει τὸ δάσκαλό του, ἂν έχει δασκαλοῦδια δηλαδή.

‘Έχει και τὸν παπὰ του, ἂν τύχει νά ‘χει κι απ' αὐτόν.

‘Έχει κι ἕνα πρόεδρο.

Πρόεδρος ὑπάρχει πάντοτε. Δὲ γίνεται κι ἀλλιῶς, γιατί ὅπου ὑπάρχουνε τρεῖς ‘Έλληνες, ὁ ἕνας εἶναι πρόεδρος, ὁ ἄλλος ἀντιπρόεδρος κι ὁ τρίτος... στήν ἀντιπολίτευση.

‘Ο πρῶτος λοιπόν, ὁ δάσκαλος, μαθαίνει τὰ παιδάκια γράμματα. (‘Ας πούμε τὰ μαθαίνει).

‘Ο ἄλλος, ὁ παππούλης, θέλει καλά και σώνει, νά κάμει τοὺς κατοίκους τοῦ Χωριοῦ ἀρνάκια τοῦ Θεοῦ. (Τώρα ἂν εἶν' αὐτὸς κατσίκι τί σημασία έχει;).

Κι ὁ τρίτος, ὁ Κοινοτάρχης δηλαδή, βγάνει καμιά θεβαίωση, σφραγίζει πιστοποιητικά, και κάνει, πὼς τάχα ενδιαφέρεται για τὸ Χωριό.

Αὐτὰ εἶναι τὰ κεφάλια κάθε ἐλληνικοῦ Χωριοῦ.

‘Ομως τὸ πιὸ τρανὸ απ' ὅλα, ὁ ἀνώτατος, νά πούμε, ἄρχοντας εἶν' ἄλλος. Εἶναι τὸ στοιχειό!

Στοιχεῖα ἔχουνε ὅλα τὰ Χωριά. Εἶναι κι αὐτὸ ἕνα απ' τὰ πολλὰ δαιμονικά.

‘Έχει και τὸ Νεχώρι.

Βγαίνει σὰ βόιδι πάντοτε ἢ σὰν σκυλὶ θεόρατο!

Μουγκρίζει και σιεῖται ὁ τόπος.

‘Αργά και πότε βγαίνει στο Χωριό, ἀλλά και τότε δὲ βγαίνει για καλὸ. Κάποιο κακὸ θά φέρει.

Τὸ Νεχωρίτικο στοιχειὸ έχει τὸ κατοιکیὸ του στὰ Λιμστά.

Μὲς τὴ βαθιὰ κουφάλα τοῦ γέρικου πλατανιοῦ, λένε πὼς εἶναι φωλιασμένο.

Γι' αὐτὸ και δὲν τὸ κόβουνε ποτέ. Οὔτε και στὴ σκιά του κάθονται, γιατί «παθαίνουν» τάχα.

Στοιχεῖα εἶναι ἀρσενικά και θηλυκά. Τοῦ τρίτου... γένους δὲν ὑπάρχουν. Αὐτὸ εἶναι χούι ἀνθρώπινο.

Τὸ Νεχωρίτικο στοιχειὸ εἶναι θηλυκό.

‘Εμεῖς και ἡ ‘Αγγλία ἔχουμε τὸ προνόμιο νά ‘χουμε ἀνώτατους ἄρχοντες θηλυκοὺς. Αὐτὴ έχει βασιλίσσα. Κι ἐμεῖς στοιχεῖνα.

Τὸ στοιχειὸ μας έχει πολλὲς παραξενιές. (Σάν νά ὑπάρχει θηλυκὸ χωρὶς παραξενιές).

Και πρῶτα -πρῶτα:

Δὲν ἐπιτρέπει ν' ἀκουστεῖ νταούλι στο Χωριό.

‘Αν τύχει και θαρέσει νταουλόδεργα, τότε «παθαίνει» τὸ Χωριό.

Παλιότερα ὅργανα δὲν παίζαν στο Χωριό.

Μὴ βλέπετε, που τώρα τὰ ἔχουν ὅλα ἀπολυσία.

Αὐτὰ παλιά τὰ φύλαγαν!

Θά πείτε: Γιατί δὲ ‘ρχόταν μια ζυγιά χωρὶς νταούλι.

Τότε, που γίνονταν αὐτὰ, ἡ ζυγιά ήταν πραγματικά ζυγιά.

‘Η πίπιζα και τὸ νταούλι ὅλη κι ὅλη. Γι' αὐτὸ τὴ λέγαν και ζυγιά.

Τώρα δὲν εἶναι πιά ζυγιά. Εἶναι ἀσκέρι ὀλάκερο.

Τί καραμυζέει! τί βιολιά! Λαγούτα ταμπουράδες, σαντούρια, φουσαρμόνικες...

Κι ἀφήστε τὰ νταούλια!

Νταούλια νά δοῦν τὰ μάτια σας!

Νταούλια, παραντάουλα, νταουλάκια, νταουλάρες, ‘Αχώρια τὴς τραγουδίστρια τὸ ... ντέλφ.

Αὐτὴ ἡ εὐαισθησία τοῦ στοιχειοῦ στοῦ νταουλιὸ τὸ βρόντο, στάθηκε, φαίνεται, ἀφορμή, για νά μὴ βγάλει τὸ Χωριὸ οὔτ' ἕνα καλλιτέχνη.

Τέτοιο στοιχειὸ που ἔχουμε, τί ὄργανο νά μάθει!

Εἶδατε ἡ ‘Αράχωβα πόσους ὄργανοπαίχτες έβγαλε;

Τὸ ἴδιο κι ὁ ‘Αι - Δημήτρης. Φαίνεται, αὐτοὶ πὼς ἔχουν στοιχεῖα φιλόμουσα. ‘Οχι σὰν τὸ δικὸ μας, ὅπου κρεμάει τὰ μούτρα του, σὰν παίζει νταουλόδεργα.

Αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτα.

Στὸ κάτω - κάτω τὴς γραφῆς γλεντὰς και δίχως ὄργανα κι ἔχεις και τὰ λεπτά σου διάφορο. ‘Αλλά εἶναι τὰ χειρότερα!

Εἶσαι παιδί ἀνύπαντρο, ἀπάνω στὰ καλά σου και ψάχνεις, νά βρεῖς νά παντρευτεῖς.

Κι ὅπως νυφοδιαλέγεσαι, κι ἡ ἐμῖνια νύφη σου βρωμάει κι ἡ ἄλλη σου μυρίζει», πέφτει τὸ κελεπούρι.

Βλέπεις μια κοπελάρα, σὰν τὸ κρὺ τὸ νερό.

Λαμπάδα βεργολυγερή. Μάγουλο σὰν τὸ κούμαρο. Σάν ἀγριελιά τὸ μάτι Φρύδι γαῖτάνι κι ὀλομέταξα καλλιὰ.

—Νά, σκέπτεσαι, κάτι καλύτερο κι απ' ὅτι γύρευα.

Στρώβεις λοιπόν τὸ μουστάκι, κλείνεις τὸ μάτι πονηρὰ και τὴν παρῆα σου ρωτᾷς:

—‘Εκείνο εκεί τὸ πράμα, πούθε κρατεῖ;

‘Αν πούμε, πὼς εἶναι απ' τὴ Σκοπιά, μὴν πᾶς για παρατέρω.

Δὲν εἶναι για σένα. Ξέχασ' τὴν.

—Και νά τὴ χάνεις, φίλε μου, ὅχι γιατί ἐκείνη δὲ σὲ θέλησε ἢ τὰ χαλάσατε στήν προίκα, —στὸ κάτω κάτω τὴς γραφῆς δὲν έφτασε ὡς ἐ-

κεῖ τὸ πράμα—, ἀλλά γιατί ἔτσι ὀρίζει τὸ στοιχειό!

Ναί, ναί, καλὰ τὸ διάβασες. ‘Ετσι ὀρίζει τὸ στοιχειό!

Κανόνες ἀπαράβατος:

Νά μὴ συμπεθερεύουμε με τὰ Χωριά, που δὲ μᾶς χωρίζει ρέμα.

Και τέτοιο Χωριὸ εἶναι μονάχα ἡ Σκοπιά.

Λοιπὸν απ' τὴν Τσικλίστα δὲν ἔχει νύφη, ἀφοῦ ρέμα δὲ μᾶς χωρίζει, για «ν' ἀλκούται» τὸ στοιχειό, γιατί μόνο τὸ ρέμα τοῦ στέκεται ἐμπόδιο (Τέτοιος ρεματιανὸς που εἶναι, τί περιμένεις!).

Και νά πὼς ἐξηγεῖται αὐτὴ ἡ ἀπαγόρευση:

‘Οταν οἱ συμπεθέροι ἔρχονται απ' τὴ Σκοπιά, φέρνοντας και τὴ νύφη, κινάει και τὴς Τσικλίστας τὸ στοιχειὸ κοντὰ στοὺς συμπεθεροὺς. (Αὐτὸς εἶναι συμπεθέρος ἀκάλεστος, που λένε).

Κι ὅπως δὲ βρίσκει ρεματιά μπροστὰ στο δρόμο του, για νά τὸ σταματήσει, φτάνει ὡς τὸ Χωριὸ μας κι ἐκεῖ τὸ ρίχνει για καλὰ.

Τὴ νύχτα λοιπόν που ἡ δικιά μας βγαίνει, για νά ἰδεῖ τί φασαρίες ήτανε αὐτές, που ἄκουγε ὅλη μέρα νά σου, κι ὁ μουσαφίρης. Κι ἐπειδὴ ὁ ξένος, φαίνεται δὲ φεύγει με τὸ μαλακὸ, ἀρχίζει τὸ στοιχειοπάλεμα.

Κόβουν τὸν τόπο τὰ στοιχεῖα ὀλονυχτὶς παλεύοντας.

‘Απ' τὸ Χωριὸ ὡς τὸν κέδρο τὸν πᾶει κυνηγώντας τὸ δόλιο τὸ συμπεθερο.

Πολλοὶ λένε, πὼς ἄκουσαν αὐτὸ τὸ στοιχειοπάλεμα.

Πάντα νικαίει τὸ Νεχωρίτικο.

«Μάχεται, βλέπετε, ὑπὲρ βωμῶν και ἐστιῶν».

Αὐτὸ νά εἶναι τάχα ἢ ὅτι απ' τὰ θηλυκά δὲν ἔχεις γλυτωμὸ, μακάρι νά εἶσαι και στοιχειό;

Νικαίει ἡ δικιά μας βέβαια, μά τί τὸ θέλεις, φίλε μου;

‘Αλλος πληρώνει τὸν καυγά.

Ξεσπᾷ ἡ ὀργή του στο Χωριό.

—Δὲν κάνετε αὐτὸ που λέω ἐγώ; Στακάτε και νά ἰδεῖτε.

Και χάνεται ὁ ἕνας απ' τὰ νιόνωφα ἢ ὁ Παπάς.

Θά πείτε, και σωστά:

—Τί φταίει ὁ μαυρόπαπας;

Φταίει και παραφταίει!

Αὐτὸς δὲν ἔδωκε τὴν ἄδεια νά γίνει αὐτὸς ὁ γάμος; Γιατί τὴς ἐντολὲς τὴς ‘Εκκλησίας τὴς σεβεται και τὴς τηρεῖ;

Φοβάται τὸ Δεσπότη.

Για τοῦ στοιχειοῦ τοὺς νόμους καρφάκι δὲν τοῦ καίγεται. Τοὺς γράφει στά... παλιά τσαρούχια του. Γι' αὐτὸ κι αὐτὸ τὸν τιμωρεῖ με αἰῶνια ἄργια.

‘Αλλες βολές τὸν τιμωρεῖ σκληρότερα.

Χάνει τὴν πρεσβυτέρα του.

‘Α, ξέχασα για νά σᾶς πῶ ἀλήθεια, ὅτι τὸ Τσικλιστιάνικο στοιχειὸ εἶναι ἀρσενικό.

Κι ἀναρωτιέται δίκαια κανεῖς:

Τί διάβολο τὸν διώχνει ἡ δικιά μας και δὲν τὰ «ψαίνουμε» τὰ δυό;

Φαίνεται δὲν τὸν γουστάρει τὸ συμπεθερο.

Πάλι καλύτερα για μας.

‘Αν τύχαινε και τὰ ‘φκιασαν, τότε ἀλλοιμόνὸς μας...

Θά γέμιζαν στοιχειόπουλα ὅλα μας τὰ πλατάνια κι ἄντε νά βρεῖς κοντὰ ἴσκιο, νά ξεμεσημεριάσεις.

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ
ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

● Συνέχεια ἀπὸ τὴν 1η σελίδα

τὸ σιτάρι που παίρνουν κρατᾶνε τὸ σπόρο, φκιάνουν τραχανά, χωρίζουν τὸ «λ'τουργάλευρο», φτιάχνουν καμμιὰ πίττα και καμμιὰ κουλούρα σὲ κανένα γάμο.

Κι ἂν τοὺς ρωτᾷ πὼς πήγανε ἀπὸ μπιρικέτι, ὅλοι λέγανε «δουξασμένους οὐ Θεῖος», κι ἂς πήραν λίγο στᾶρι ἴσια - ἴσια π'ἄλοιψαν τ' ἄλῶν'.

Μετὰ τὸ θέρισμα καλαμίζουν τὸ χωράφι για νά μὴν τὸ βουσκήσουν τὰ πρόβατα και τὰ γίδια, ὥσπου νά ‘ρθουν οἱ ἀπολυσίνες τοῦ χεινῶπουρου, τότε τὰ καλαμίσματα στὰ χωράφια δὲν ἰσχύουν.

‘Αλλη χαρούμενη και πανηγυρικὴ δουλειὰ τοῦ χωριοῦ εἶναι ὁ τρύγος τῶν σταφυλιῶν. Τ' ἀμπέλια στὸ χωριὸ εἶναι πεζούλες - πεζούλες, μικρές ἢ τρανές. ‘Εκτὸς απ' τ' ἀμπέλια εἶναι οἱ κρεββατίνες, οἱ φούρκες ἄκρη - ἄκρη στὰ γιούρτια και στὰ κήπια και τὰ κλαωμένα στὰ δέντρα κλήματα. Οἱ φροντίδες εἶναι πολλές. ‘Αρχίζουν με τὸ κλάδεμα τὸ Φλεβάρη και τὸ Μάρτη, ἀκολουθοῦν τὸ σκάψιμο, τὸ ξελάκωμα, τὸ κορφολόγημα, τὸ σκάλισμα, τὸ ράντισμα και τέλος τὸ τρύγημα με τὸ κάπημα στὸ ντάλαρο κι ὕστερα στὴν κἀδη. Σάν ἀρχίζουν νά ὠριμάζουν οἱ ρῶγες, ρίχνονται τὰ ἀγριοπούλια και τ' ἀγρίμια νά τὰ φᾶνε. Γι' αὐτὸ οἱ χωριανοὶ φτιάχνουν τσακατρούκες, σκιαζούρια και κρεμᾶνε παλιοσκοῦτια νά σκιαζονται και νά φεύγουν. Οἱ παππούληδες παληότερα ἄναβαν φουτιές τὸ βράδυ για τὸν ἄσσο και τὴν ἄλ' που και φύσαγαν τὸ μπόβολο τὰ παιδιὰ τους.

Τὰ σταφύλια εἶναι τὸ φρούτο, που χορταίνουμε στὸ χωριὸ μας. Τὰ εἶδη που εὐδοκιμοῦν περισσότερο στὸ

χωριὸ εἶναι τὰ μοσχούδια, τ' ἄετονύχια, οἱ κοκκινάρες, τὰ πολίτια, οἱ ἀσπροῦδες κ.ἄ.

Τὴ μέρα τοῦ τρύγου ξεκινᾶνε τὴν αὐγούλα για τ' ἀμπέλια με τὰ καλάθια και τὴς κασόνες. Παίρνουν σβάρνα τ' ἀμπέλια που λέμε και τρυγᾶνε με ψαλίδια και σουγιάδες.

Τὰ τραγούδια που πολυτραγουδιῶνται εἶναι:

«Μπαίνω μεσ' τ' ἀμπέλι,
μωρὲ μεσ' τ' ἀμπέλι...
μπαίνω μεσ' τ' ἀμπέλι
σὰ νοικοκυρά!!! κ.ο.κ»
«‘Αμπέλι μου πλατύφυλλο και κοντοκλαδεμένο».

‘Αποσταμένοι, ξαποσταμένοι, ὅλοι οἱ τρυγητὲς τραγουδᾶνε χαρούμενοι.

‘Απ' τὰ πιὸ μακρινὰ ἀμπέλια τὰ σταφύλια τὰ πάταγαν ἐκεῖ και τὰ μετέφερναν στὸ σπίτι μούστο μεσ' τ' ἄσκια - γιδιές. Χαλέψεις δὲ χαλέψεις σταφύλια δίνουν σ' ὅλους νά φᾶνε κατὰ τὸ χρόνο τοῦ τρύγου στὸ χωριὸ μας.

Οἱ περισσότεροι χωριανοὶ κρεμᾶνε τὰ καλύτερα σταφύλια στὰ νταβάνια, για νά τὰ τρῶνε τὸ χειμῶνα και νά στολίζουν με ρόγες τὰ πιᾶτα με τὸ στᾶρι στὰ γιορτάσια.

Σταφύλια καλὰ, κουτρίδια κ.λπ. ρίχνονται στὸ ντάλαρο, που χρησιμεύει σὰν πατητήρι κι ὕστερα στὴ μεγάλη κἀδη, ὅπου θά βράσει και απ' ὅπου θά τραβήξουν τὸ κρασί για τὰ βαρέλια.

Στὸ τέλος τὰ τσίπρα τὰ βγάζουν δυνατὸ ρακὶ στὰ ρακαριὰ κρυφὰ απ' τὸν ‘Αστυνόμο.

Εὐτυχισμένα χρόνια τοῦ χωριοῦ μας πούκαναν τὴ σκληρὴ δουλειὰ τραγούδι και χαρὰ τὴς Ζωῆς!

N. ΜΠΑΖΙΩΝΗΣ

ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΣΤΑ ΠΑΛΙΑ

● Συνέχεια ἀπὸ τὴν 1η σελίδα

θιμου.

«‘Εκαμε καλὰ ὁ Διάκος, ν' ἀνοίξει πρῶτος τὸ χορὸ; Σᾶς ἄρεσε;».

Και νά οἱ ἀπαντήσεις τους:

—Πολὺ καλὰ!

—Πάρα πολὺ ὠραῖα! Μὲ συγκίνησε!

—Μ' ἄρεσουν αὐτὲς οἱ ἐκδηλώσεις.

—Μ' ἄρεσει, ὅταν εἶναι στὰ πλαῖσια τὴς λογικῆς.

—Καλὰ ἔκαμε. Χόρευε κι ὁ Παπαλέξης νιά βολὰ.

—Μπράβο! ‘Ο Παπαλέξης μιὰ φορὰ ἄρχιζε πρῶτος τὸ χορὸ.

—Μ' ἄρεσε, μανούλα μ', μ' ἄρεσε!

—Εἴπαμε πότε νά δοῦμε τέτοιον παπὰ λεβέντη! ‘Ο Παπαλέξης χόρευε. Δὲν τὸν θυμήθηκες ἐσύ.

—‘Ηρθα ἀπάνω, νά τὸν ἰδῶ και νά κερᾶσω.

—Μοῦ ξαναθύμησε παλιά, ὠραῖα χρόνια.

—Δὲν εἶχα ξαναδεῖ παπὰ, που νά χορεύει. Μοῦ ἄρεσε πολὺ.

—‘Αμὲ! Και νά μοῦ ζήσει.

—‘Ωραῖο πράμα!

—Καλὰ ἔκαμε και χόρεψε. Εἶναι εὐλογημένο. Τὸ Εὐαγγέλιο λέει:

Χορέψετε μετὰ καιρόντων και κλάψετε μετὰ πενθούντων.

—Τὸν χειροκρότησα.

—Πολὺ μοῦ ἄρεσε. Θὰ τὸ καθιερώσουμε κι ἐμεῖς. (φιλοξενούμενος).

—Καλὰ ἔκαμε. Δὲν ἔκατσε νά πει και νά μεθύσει και νά μὴν ξέρει τί κάνει ὕστερα. ‘Εκαμε τὴν καλὴ ἀρχή.

—Τίδα, δὲ μ' ἄρεσε μαθῆ; ‘Ο Παπαλέξης χόρευε τὸ ἴδιο τὸ τραγούδι. Τὸ τραγουδαγε ἡ Ξερογιαννούλα.

Κι ήταν μονάχα λίγες ἀπὸ τὴς ἀπαντήσεις, που μᾶς δώσανε, οἱ πὺθ χαρακτηριστικές.

‘Εμεῖς τί ἄλλα νά προσθέσουμε;

‘Απλῶς τὴς υπογράφουμε με μιὰν εὐχὴ μονάχα.

Τοῦ χρόνου, νά εἴμαστε καλὰ, νά ξανανοῖξει ὁ Διάκος τὸ χορὸ κι ὅλοι ἐμεῖς οἱ ἄλλοι τρεῖς μέρες νά χορεύουμε.

ΑΝΘΡΩΠΟΓ.Ι.ΔΟΥΡΟΜΟΥΛΑΡΑ

Οἱ χωριανοί, καρabanι ὀλάκερο, κατεβαίνουν στὸν ‘Επακτο για τὴ «διανομή».

Οι Νεχωρίτες στοιβαχτάδες

1. Οι Νεχωρίτες —οί πλείότεροι, να μην είπω όλοι— ήτανε στοιβαχτάδες (τούς έλεγαν και δοξαράδες και θαμπακάδες και χαλάτσηδες).

Παραδοσιακή νεχωρίτικη τέχνη. 'Από πάππου προς πάππου, από πατέρα σε παιδί κι από παιδί σ' άγγονι.

Με μεγάλη πέραση ως τις άρχες του αιώνα μας, άρχισε να ξεπέφτει σιγά - σιγά, όσο που έσθισε μετά τον Πρώτο Πόλεμο. Κι απόμεινε σά θύμηση.

Μεταπολεμικά ζούσαν ακόμα τρεις από τη γενιά των στοιβαχτάδων: ο Θωμάς Μαζιάς, ο Νάσιος Λόης κι ο Νίκος Μπαλαφούτας. 'Ο Λόης είχε χρόνια «να πιάνει δοξάρι» κι ο Μαζιάς «στοίβαζε μέσα - μέσα κάνα τραμόαλλο». Πιστός στην προγονική τέχνη έμεινε μονάχα ο Μπαλαφούτας. Τήν είχε μάθει από τον πατέρα του, δούλεψε «χρόνια στα θαμπακία» κι άργότερα, ως τα στερνά του, στοίβαζε τραμόαλλα κι άρνόκρα στο χωριό μας και στα γύρω χωριά.

2. 'Ας ιδούμε, λοιπόν, τους νεχωρίτες στοιβαχτάδες στο ταξίδι τους— ήδουλειά τους ήτανε έξω από το χωριό, στα θαμπακοτόπια της Θήβας και της Λιβαδιάς— εκείδα κοντά στα 1900.

Και πρώτα το ξεκίνημά τους:

«Ξεκίναγαμε, μολογάει ο Μπαλαφούτας, μπρός - πίσω, τ' Αϊ - Φιλίππου. Άλλότε έκάναμε άποκριές στο χωριό κι άλλότε στη στράτα. 'Ο καιρός το κανόνιζε. "Εγλεπαμε κάλον καιρό; Ξεκινάγαμε δυό - τρεις μέρες νωρίτερα. Τύχαινε να χειμάζει; —ή εποχή του ήτανε— έμειναμε παρατίσω όσο να καλοσυνέψει. Ξεκίναγαμε συντροφίες-συντροφίες. "Άλλη συντροφιά σήμερα, άλλη ταχιά, άλλη μπροστά, άλλη πίσω, συντά ή μίνια με την άλλη. Σε μια δδομάδα μέσα άδειάζε το χωριό. 'Εξήντα στοιβαχτάδες και βάλε. Πώς να μην άδειάσει;

Σηκώνομασαν θαμπουλία. Στα Πλατανάκια είχαμε καθούλι (ραντε-δου) να σμιζουμε. Κατηφόριζαμε στού Πατερέκα το μύλο, διάβαιναμε τον Κλιβονίτη —κι αν ήτανε κατεδασμένος μὴν τὸ ρωτᾶς— κι ανηφόριζαμε στην 'Αράχοβα. 'Απόκει τράδαγαμε ίσια Κλεπά, κατέβαιναμε στο πέτρινο γιοφύρι του Φίδαρη, έπαιρναμε τον άνήφορο και το δράδυ έφταναμε στη Βριτσά. 'Εκεί είχαμε γιατάκι στού Κατσιρέλη το σπίτι —χρυσός άνθρωπος, Θεός σωρέστον.

Τήν άλλη μέρα πέρναγαμε το ρέμα και σε δυό - τρεις ώρες έφταναμε στού Σουρούστι, έπαιρναμε τ' άνώπλαγο κι απέ κατηφόριζαμε στα Ντρεστενά, περνάγαμε τον Κόκκινο, έπαιρναμε όλορεμα κι έφταναμε στού Στενό. 'Εκεί είχε χάνι κάποιος Δημήτρης και διανυχτέρευμε. Πολλές βολές άπόκρευαμε εκεί. Κάποτε θυμώμαι, πήραμε (άγοράσαμε) μίνια γίδα, την έψησαμε και το έστησαμε στο φαί και στο κρασί και στο χορό και στο τραγούδι που μάς πήρε ο ήλιος.

Τήν τρίτη μέρα έπιαναμε Λιδωρίκι, Καρούτες, ανηφορίζαμε στον 'Ελατο διασέλωναμε και κατηφόριζαμε στα Σάλωνα. 'Εδώ ψώνιζαμε από το μαγαζάκι του Κώστα Σίδηρη κόρδες —τέσπερες δροαχμές τη μίνια, τότε, να καλαθείς— και διανυχτέρευαμε στο χάνι.

Στα Σάλωνα ξεχώριζαμε οί συντροφίες. Κι άλλοι άνέβαινανε Τοπόλια, διασέλωναν τη ράχη κι έπιανανε της Γραδιάς τα χωριά. Κι άλλοι τραδάγαμε Χρισσό, Καστρί —έκει

πού 'ναι τ' αρχαία—, χάνι Ζεμενού— έδω βαρέθηκε ο Νταβέλης και ο Μέγας, αν έχεις άκουστά. Στο Ζεμενό ματαξεχώριζαμε Λιβαδιά και Φήβα.

Κάθε συντροφιά έπιανε τα χωριά της, όπου είχε τις γνωριμιές της, τους φίλους της. Κι άκουγες, τότε, στ' άρθανιτοχώρια το ντελάλη (έμεις τον έβαναμε) να φωνάζει από μαχαλά σε μαχαλά:

"Ερδε στοιβαχτιάρι Μπαλαφούτα! Τό μπίνι το μίρα μπαμπάκι! ('Ηρθε ο στοιβαχτής Μπαλαφούτας! Τό φκιάνει καλό το θαμπακί).

3. Σύνεργα του στοιβαχτή είναι το δοξάρι με την κόρδα, το στοιβαχτήρι ή λαούδι, ο λούρος με το σχοινί, ή βέργα.

Το δοξάρι, καμωμένο από ξύλο καρνάς, έναμισι μέτρο μάκρος, βαρύ ως δυόμισι όκάδες, ζυγισμένο στα μέτρα του καθενού τεχνίτη. Στην πλατιά τριγωνική βάση του είχε, συνήθως, τ' όνομα του στοιβαχτή, τη χρονολογία κατασκευής (του Μπαλαφούτα γράφει 1867) και, κάποτε, ποικίλα κεντίσματα. 'Εργαλείο και συνάμα τέχνης έργο. Τεντωμένη στο δοξάρι ή κόρδα από κατεργασμένο άντερο κριαριού. Με μια καλή κόρδα «χτύπαγαν» ως εκατό όκάδες θαμπακί.

Το στοιβαχτήρι ή λαούδι, τονεμένο από ξύλο σφενταμιού, σε σχήμα κοντόπλατης μπιτίλιας, ως μιάμιση όκα βαρύ. Για να 'ναι βαρύ κούφωνα τη βάση του κι έχυναν μέσα βολύμι. 'Όσο βαρύτερο το λαούδι, τόσο δυνατότερα βαρεί την κόρδα και «τινάζει» το θαμπακί (ή το μαλλί) καλύτερα.

Κοντά στο νου πώς το βαρύ δοξάρι και το βαρύ λαούδι θέλουν και χέρια δυνατά —χέρι να κρατεί το δοξάρι και χέρι να βαρεί το λαούδι —και ν' αϊκούς την κόρδα να «κελαηδάει».

'Ο λούρος, καμπουρωτή βέργα, δυό με δυό μισι μέτρα μάκρος, από πάλιουρα —ο πάλιουρας κάνει γι' αυτή τη δουλειά, λαστιχαίρει και δέ σπάζει.

'Η βέργα, από κρηνιά, ως όγδοντα πόντους μάκρος, με στριφούδια (κάτι σαν ξυλόβιδα) στην άκρη, «να πιάνει και να γυρίζει» το θαμπακί (ή το μαλλί).

4. Το «στήσιμο» (ή έγκατάσταση, να πούμε) γίνεται σε κατάλληλη θέση του σπιτιού, μακριά από πόρτες και παράθυρα —να μη σηκώνει ο άέρας το θαμπακί (ή το μαλλί). Στήνεται ο λούρος όρθιος και δένεται από τη μέση χαλαρά σε κάποιο καρφί του τοίχου. 'Από τη λυγισμένη προς τα κάτω κορφή του κρέμεται σκοινί που κρατεί αιώρούμενο στο έπιθυμητό ύψος το δοξάρι.

'Ο στοιβαχτής, σταυροποδιασμένος μπροστά στο λούρο, κρατεί με το ζερβί χέρι το δοξάρι έτσι ώστε ή κόρδα να είναι όριζόντια. Στο δεξιό πλευρό του έχει σωρωμένο το θαμπακί που θα στοίβαξει (έπεξεργασθεί). Λοιπόν με το λαούδι χτυπά την κόρδα ρυθμικά: τάνκ, τάνκ, τάνκ ή τάνκ τάνκ τάνκ τάνκ και έτσι τρεμουλιασμένη τη ζυγώνει λίγο - λίγο στο θαμπακί, πού, τινάζοντάς το, το ξανοίγει, το φουσκώνει και το ξεκαθαρίζει από τα κότσιαλα, τα χούματα, τον κουρνιαχτό. Αυτό είναι το πρώτο χέρι (φάση), το φούσκωμα.

Διευκρινίζω πώς το ξεκούκισμα δηλ. το ξεχώρισμα των ίνών από τους σπόρους, γίνεται, τότε, με τη λεγόμενη «άνεμοδούρα», δέν ήτανε δουλειά του στοιβαχτή).

'Ακολουθεί το δεύτερο χέρι, το

γύρισμα δηλ. το φουσκωμένο θαμπακί ξαναδουλεύεται προσεκτικότερα και, τελικά, κόβεται και μαζώνεται, με τη βέργα, σε καμάγια (όλοστόγγυλες κουλούρες).

Οί θαμπακάδες δούλευαν συνήθως, συνδυό: ο ένας το φούσκωνε κι ο άλλος το γύριζε το 'κοβε και το μάζωνε σκαμάγγια. Και δούλευαν με την όκα: εξήντα λεπτά την όκα. Δούλευαν όλη μέρα, δούλευαν και τη νύχτα με το λαδολύχναιο. Κάτι να τους βγει από μεροκάματο, φαμελίτες άνθρωποι ήτανε, στο χωριό καρτέρηγαν τόσα «στόματα».

Οί νοικοκυραίοι τους τάιζαν κιόλας. 'Απαραίτητο: κολατσιό, γιόμα, βράδυ και κρασί. 'Από φαί, λέει ο Μπαλαφούτας, καλὰ περνάγαμε, όμως ο μπραχνός (σκόνη) και το χνούδι μάς έκωθαν την όρεξη». Οί καλές νοικοκυρές τους πρόσεχαν καλύτερα. Τους έφκιαχναν τηγανίτες και πίτες.

Δέν έλειπαν, έδω που τα λέμε, και τα ψού ψού ψού με τις νοικοκυρές. Κι οί σιάτρες (σάτιρες), σαν έτούτη:

Ζντίγκι ζντάγκα του λαούδ, της κυράς του πιταρούδ' κι του γλέπου κι μι γλέπ' —Μαύρι σύντροφι, του γλέπ'; —Σαν του γλέπου, τι να κάνου; 'Ενι αλάργα κι δέ φτάνου. Φκιάσι, κυρά μ', την πίτα κι εγώ φκιάνου τη λίτρα

5. Και τώρα ο γυρισμός των στοιβαχτάδων.

Δούλεψαν όλο το χειμώνα. 'Ως και Χριστόγεμα «έκαμαν δξω» (στην ξενιτιά). 'Άλλοι πόρεψαν καλά, άλλοι καλύτερα. Ποιοί πέρασαν κακά, ποιοί χειρότερα. Κάποιοι άρρωστησαν, ίσως και να πέθανε κανένας «κι άφηκε τα κοκκαλάκια του στα ξένα».

Και στο χωριό οί δικόι τους; Μὴν έπαθαν τίποτα; Νά 'χουν καλὰ το ζό, το ζευγάρι; Μὴν άνόχεψαν τὰ πράματα (γιοδορόδατα); 'Αφοντάτες που έφυγαν χαμπέρι δέν έμαθαν. Που τηλεφώνα και που ταχυδρομεία κείνη την εποχή;

Καιρός να γυρίσουν στον τόπο τους. 'Η δουλειά «εξεούρτισε» (τέλειωσε), τους πόνεσε για το χωριό, πήρε κι ή άνοιξη, οί μέρες έμασαν, κοντεύουν οί Μεγαλοπόκριες. Κι οί στοιβαχτάδες συντροφίες - συντροφίες παίρνουν τη στράτα του γυρισμού. 'Η σακκούλα γιομάτι λεφτά, κατάσαρκα και παραμάσκαλα, με γερό σπάγγο δεμένη. Στο σελάχι βαριά τα σιδερικά της παλικάριες: κουμπούρα, χαμπί, χαντζάρι και τα ρέστα. Το σακκούλι κλέφτικα περασμένο. 'Ανάρχητα ή κάππα (ή ίδια και έπανωφόρι και σκέπασμα και στρώμα), που άμα βρέχεται, γίνεται άσθήκη. Στο νόμο το δοξάρι και τ' άλλα σύνεργα της δουλειάς. Κι φορτωμένοι σκαμάγγια θαμπακί, που οί νοικοκυρές —μονάδες, γυναίκες αδελφές— θα τα ψιλογνέσουν, και θα πλέξουν τις κατάσπρες θαμπακερές κάλτσες και οί άύφαντάδες θα ύφάνουν το «χερίσιο πανί». (Θα κάμουν, έπίσης, φυτίλια για κεριά, φυτίλια για καντήλια, για λαδολύχναρα, για κλεφτοφάναρα).

Στα Σάλωνα συναρίζονταν. Ποιός ψώνιζε τα σουρούγια, ποιός σελάχι, ποιός άσημένια καρφίτσα της σεβαστικιάς (άρρεβωνιαστικιάς) του, ο πασαένας, οτι ήθελε. Ψώνιζαν και μπαρουτόβολα. 'Από ταξίδι γύριζαν, να μην το «μπουμπουνίζουν», να μην παραβγούνε και στο ση-

'Ομιλία του προέδρου του Συλ. κ. Κ. Μάντη

● Συνέχεια από την 3η σελίδα

'Αμερική.

'Από εκεί δέν σταματά να σκέπτεται το χωριό και τους χωριανούς. Σε κάθε εύκαιρία δοηθά όσο μπορεί το χωριό μας.

Μέλος κι αυτός της έπιτροπής συγχωριανών μας συγκεντρώνει και διαθέτει χρήματα για την άνέργεση του Διδακτηρίου του Δημ. Σχολείου.

'Όταν άρχίζει ή λειτουργία του Σχολείου στο νέο διδακτήριο, το έξοπλίζει με χάρτες, γεωμετρικά όργανα, εικόνες, ραδιόφωνο και άλλα έποπτικά μέσα απαραίτητα για την καλή λειτουργία του.

'Η τότε Σχολική 'Εφορία σε ειδική συνεδρία, αναγνωρίζοντας τις ύπηρεσίες που προσέφερε στο Σχολείο, τον άνακηρύττει ιδρυτή αυτού.

'Ενισχύει με ποσό 950 δολλ. το έργο της διανοίξεως της άμαξιτής οδού 'Υψηλού Σταυρού - Νεοχωρίου.

'Ενισχύει το Φιλόπτωχο ταμείο του χωριού μας. Δαπανά μαζί με τον Γ. Παπουτσή χρήματα για την επίστρωση του 'Ιερού Ναού μας με τα ύπάρχοντα πλακάκια.

Είναι μέλος της έπιτροπής, που συγκεντρώνει χρήματα για την άνακαίνιση του 'Ιερού Ναού μας.

Δωρίζει 2 Καμπάνες στην 'Εκκλησία.

'Η σύζυγος του τοποθετεί με δική της δαπάνη τα πλακάκια του δαπέδου του 'Αγίου 'Ιωάννη.

Για άρκετά χρόνια διατελεί Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου Νεοχωριτών 'Αμερικής και Πρόεδρος αυτού.

Αυτό είναι μια ένδειξη της έκτιμήσεως και της έμπιστοσύνης, που τρέφουν οί ξενιτεμένοι συγχωριανοί

μάδι; Τότε τι τα σέρνουν τα «παλισίδερα» άπάνου τους; Κι έπειτα άποκριές μέρες κοντοζυγώνουν, Λαμπρή έρχεται, χρειάζονται. 'Αμ τους κλέφτες που τους έχεις; Οί στοιβαχτάδες, σου λέει ο άλλος, γυρίζουν, λεφτά φέρνουν, πάμε να τους στήσουμε καρτέρι να τους εξαφρίσουμε. Σαν ξέρει πώς είσαι άστακός (πάνοπλος) κοτάει να σε ζυγώσει;

Κι απέ έραζαν (ξαγναντούσαν) στον Πλατανάκη στ' 'Αραχοβίτικο, "Οξω τις κουμπούρες και δός του μπαταρίες. "Εδιναν χαμπέρι στο χωριό πώς έρχονταν. Και ροδόλαγαν στο Δεντρόλογο με τραγούδια.

Και τα λιανοποΐδια του χωριού έτρεχαν ως το ρέμα να τους προύπαντήσουν και ν' ανηφορίσουν πάλε τρέχοντας να πάρουν τα συχαίρια.

— Θειά, τα συχαίρια μ' έρχιτι ού μπάρπας.

— Να είσι καλὰ πιδάκι μ' Και το ξεγέλαγε με κάνα μονόλεφτο, κάνα κοκοσόμηλο, κάνα ρόδο, οτι.

"Εφταναν στο χωριό. "Εφερναν κι έπαιρναν χαρές. "Φερναν κι έπαιρναν λύπες. Κι έμπαιναν σ' άλλες δουλειές, στις δουλειές του χωραφιού, στις δουλειές τ' άμπελιού.

Τα δοξάρια τα ματάπιαναν το καλοκαίρι. Πάγαιναν στην 'Αμπλιανη και στ' άλλα κοντινά βλαχοχώρια κι έφκιαναν τ, άρνόκρα και τα τραμόαλλα (Αυτά στοιβαζόνται με δική τους τεχνική).

Και σαν έρχεται πάλε τ' Αϊ - Φιλίππου, γραμμή για τα θαμπακία. (Πληροφοριοδότες μου οί Μπαλαφούτας, Λόης και Μαζιάς — 1953)

Δ. ΦΟΥΡΛΑΣ

μας στο πρόσωπό του.

Γίνεται μέλος της 'Ελληνοαμερικανικής όργανώσεως ΑΧΕΠΑΝΣ.

'Αλλά εκεί που φαίνεται ή μεγάλη του καρδιά και το μεγαλείο της ψυχής του και που τον καθιστά άνυπέρβλητο, είναι ή φιλανθρωπική του Δράση.

Βέβαια, ή φιλανθρωπία είναι έννας τομέας, στον όποιο, κατά τη ρήση του Εύαγγελίου, «δέν γνωρίζει ή άριστερά τι ποιεί ή δεξιά». 'Αλλά όλοι μας σήμερα ξέρουμε πόσα κορίτσια άποκαταστάθηκαν ή βοηθήθηκαν στην άποκατάστασή τους. Δέν είναι ύπερβολή αν άναφέρουμε ένα άριθμό κοριτσιών, που γνώρισαν την άσιγκούνετη βοήθειά του, που φτάνει, αν δέν ξεπερνά, τις 2 δεκάδες.

Πόσες οικογένειες συγχωριανών μας γνώρισαν την άπλόχερη βοήθειά του!

Αυτή τη δράση τη συνεχίζει έπάρξια ή σύζυγός του και σήμερα.

'Ο πρόωρος όμως θάνατός του στέρησε το χωριό μας από ένα φιλόανθρωπο ευεργέτη.

'Αλλ, αν και άφησε την τελευταία του πνοή στην ξένη γη, έδω θέλησε να άναπαυθεί το σώμα του.

'Αναπαύεται μαζί με τόσους συγχωριανούς μας στο άπείριστο Κοιμητήρι μας τον αιώνιο ύπνο, κάτω άπ' το έλαφρό χώμα του χωριού μας, που τόσο άγάπησε.

Αιώνια του ή μνήμη

Αυτή ήταν μέσα σε άδρες γραμμές ή ζωή και το έργο των άειμνήστων Κ. Γιάνναρη και 'Ι Μαύρου, που σήμερα τιμάμε.

Τό προβάλαμε, όσο μάς ήταν δυνατό, χωρίς ύπερβολές, αλλά, πολύ φοβάμαι, με πολλές παραλήψεις.

Γι' αυτό παρακαλώ, όποιον άπ' τους συγχωριανούς μας έχει να προσθέσει κάτι, να προσέλθει στο δήμα.

Τέτοια έργα πρέπει να προβάλλονται, για να δρίσκουν μιμητές.

Νομίζω πως τελειώσαμε, και από μέρος του Διοικητικού Συμβουλίου σας εύχαριστώ όλους που τιμήσατε με την παρουσία σας την έκδήλωσή μας.

"Ας μιμηθούμε το παράδειγμα των άειμνήστων Κ. Γιάνναρη και 'Ι. Μαύρου και άς άγαπάμε το χωριό μας το ΝΕΧΩΡΙ, όπως το άγάπησαν οί άνωτέρω, προσφέροντας λίγο ή πολύ, οτι δύναται ο καθένας για να το κρατήσουμε ζωντανό.

Θα ήθελα άκόμη εκ μέρος του Δ.Σ. να εύχαριστήσω τον δάσκαλο κ. 'Αντώνιο Μασγάλα, γιατί μάς παραχώρησε την αίθουσα, και έδοήθησε και προσωπικά να τακτοποιηθεί.

ΚΩΝ)ΝΟΣ ΜΑΝΤΗΣ

Η ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΜΑΣ

Στις 19.11.78 ο Σύλλογός μας πραγματοποίησε στο κέντρο ΧΩΡΙΟ συνεστιάση για τους νέους του χωριού μας. Σ' αυτή παρεβρέθηκαν πολλοί νέοι συγχωριανοί μας, που μέσα σε μια ζεστή κι άδελφική άτμόσφαιρα γλάντησαν με πολύ κέφι. 'Εκείνο που έκαιε ιδιαίτερη έντύπωση, ήταν ο έθουσιασμός των παιδιών, όταν ή όρχήστρα έπαιξε έλληνικούς δημοτικούς χωρούς. 'Ηταν κάτι το συγκινητικό.

'Όλοι, μα όλοι οί νέοι μας σηκώθη καν στην πίστα και χόρεψαν τους λεβέντικους πατροπαράδοτους χορούς.

Εύγε στους νέους μας, που διατηρούν και προβάλλουν την παλιά κληρονομιά μας, σε μια εποχή και σε μια κοινωνία, που, ήθελμένα ή άθέλητα άδιάφορο, έχουν θεοποιήσει κάθε ξενόφερτη άνοησία και άηδεία, παραγνωρίζοντας την παλιά παράδοσή μας.